

Кроян К. С.,
студент 5 курсу, 8 групи,
факультету адвокатури
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

КОРУПЦІЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Ключові слова: корупція, АТО, латентні злочини.

Keywords: corruption, antiterrorist operation, latent crimes.

Анотація: Розглянуто кримінологічну природу корупції в умовах воєнних конфліктів, суб'єктів корупції, а також причин та умов такої корупції. Запропоновано заходи щодо запобігання.

Abstract: The criminology nature of corruption in the context of a military conflict, the subjects of corruption, as well as the causes and conditions of corruption are considered. Measures to prevent.

Корупція як соціальне явище є проблемою глобальною, вона існує як у світі, так і в Україні. Україна займає високу сходинку у рейтингу корумпованих країн. Корупція в Україні є проблемою з якою активно ведуть боротьбу вже останні декілька років, однак результати не відповідають очікуванням. Для будь-якої держави стримуючим фактором розвитку є корупція, оскільки вона руйнує інститути влади і заважає ефективному управлінню державою, тому що порушує узаконені процедури [1, с.140]. Корупція в Україні існує у політичній, економічній сферах, а також корупція існує у структурах правозахисної сфери та оборони України.

Україна має нестабільну ситуацію щодо територіальної цілісності та суверенітету, а саме, причини такої нестабільної ситуації є військові дії в певних областях України під назвою АТО, яка в силу своєї особливості є чинником породження корупції в Донецькій та Луганській областях.

Корупційні злочини відносяться до групи латентних злочинів, оскільки сторона, яка надає неправомірну вигоду, так і сторона, яка її отримує зацікавлені в тому, щоб про цей факт ніхто не дізнався, особливо, якщо такою стороною є державні службовці.

Корупція виникла в Україні не на порожньому місці, оскільки так історично сформувалося, ще у складі Радянського Союзу, коли існувала тоталітарна система. Після розпаду Радянського Союзу в незалежній Україні корупція набула розмаху та стала впливати на політичні, економічні, оборонні та інші соціальні процеси [2, с.6].

Через проведення Антитерористичної Операції на території Донецької та Луганської областей знаходиться значна кількість правозахисних структур, кожна з яких має своє коло повноважень. Так історично склалося, що в умовах затягнутих воєнних конфліктів процвітають «особливі стосунки» між цивільним населенням та службовцями правозахисних структур. Ці «особливі стосунки» виникають через потребу вирішення проблем, які виникли у зв'язку з воєнним конфліктом, оскільки запроваджуються заборони і обмеження, яких раніше не було.

Виявлення факту корупції унеможливорюється через зацікавленість сторони, яка пропонує винагороду для вирішення власної проблеми та сторони, якій ця винагорода пропонується в особі службовців, які мають повноваження щодо вирішення цієї проблеми. Через встановлення умовних кордонів та пропускних пунктів, які мають режими роботи, заборони та обмеження, між конфліктуючими сторонами, виникають проблеми ввозу та вивозу товарів споживання населення, обслуговування населення у сфері адміністративних послуг, обмежень та заборон щодо перетину кордонів та пропускних пунктів цивільного населення, а також іншого, тіньового, як продаж зброї та боєприпасів, контрабанда тощо. Державні органи уповноважені на здійснення митного, прикордонного та інших видів контролю, спільними зусиллями забезпечують виконання цілісної технології пропуску товарів через державний кордон і дотримання єдиного режиму законності на усіх етапах митного процесу. А тому, корупційні дії посадових осіб фіскальних, контролюючих та правоохоронних органів відповідальних за виконання митних правил взаємоузгоджуються, що забезпечує безперешкодний рух контрабанди тощо [3, с. 286]. Все це стає чинником процвітання корупції локально та має менший контроль, ніж в інших сферах, в силу своєї особливості.

Корупція має свої чинники у цьому регіоні, як загальні, так і конкретні. До загальних причин та умов слід віднести соціально-психологічні, які виражаються у тому, що самі люди в більшості випадків є ініціаторами звернення до службовців з пропозицією, в силу недостатньої розвиненості свідомості та правової культури, поблагливого ставлення до корупції. До конкретних причин та умов слід віднести виникнення зони військових дій, що зумовила деякі обмеження та заборони, які перешкоджають усталеним відносинам, які існували до цих обмежень і заборон, що саме і породжує корупцію, оскільки є певні перешкоди щодо перетину кордонів, доступу до органів влади, фінансових установ, реалізації прав, а також діяльності митних і правоохоронних органів, які через свою спільну та узгоджену діяльність не перешкоджають виникненню корупції.

Однак, корупція дещо стримується, а саме міжнародними організаціями, такими як ООН, ОБСЄ, які знаходяться у цьому регіоні і є спостерігачами, які здійснюють насамперед фіксування різних видів порушень особисто, а також через прийняття скарг. А також контроль з боку вищих органів влади та реагування у разі отримання повідомлень або виявлення факту корупції самостійно з боку СБУ чи ЗСУ.

Для боротьби з корупцією в цих областях треба запровадити певні заходи, такі як: спрощення процедури перетину кордонів та пропускних пунктів; зменшення кількості бюрократичних процедур, які надаються відповідними структурами; встановлення підвищеної відповідальності службовців, тощо.

Список використаних джерел :

1. Білінська Л. В. Корупція як соціальне, психологічне та моральне явище / Л. В. Білінська // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2013. – №6-1. – Том 1. – С.138–141. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Home/Downloads/Nvmgu_jur_2013_6-1\(1\)_36.pdf](file:///C:/Users/Home/Downloads/Nvmgu_jur_2013_6-1(1)_36.pdf).

2. Корупція в Україні : думка молоді. – К., «Молодіжна альтернатива», 2007. – 45 с. – Режим доступу : <http://www.ua.org.ua/old/brochure/2007/02.pdf>.

3. Головкін Б. М. Поняття корупційної злочинності в митній сфері / Б. М. Головкін // Традиції та новації юридичної науки: минуле, сучасність, майбутнє : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 трав. 2017 р.). До 20-річчя Нац. ун-ту «Одес. юрид. акад.» та 170-річчя Одес. шк. права : у 2 т. – Одеса, 2017. – Т. 2. – С. 285–287. Режим доступу: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/12801/1/Golovkin_285-287.pdf

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність** у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017